

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U000730

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 31-03-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Демченко Дмитро Олександрович

2. Dmytro Demchenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6697-3321

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 222 Медицина, Травматологія та ортопедія

Дата захисту: 24-04-2026

Спеціальність за освітою: лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Комунальний заклад "Дніпропетровський спеціалізований клінічний медичний центр матері та дитини ім. проф. М.Ф.Руднева" ДОР"

Код за ЄДРПОУ: 01985050

Місцезнаходження: проспект Пушкіна, 26, Дніпро, Дніпровський р-н., 49000, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 12413

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут патології хребта та суглобів імені професора М. І. Ситенка Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02012214

Місцезнаходження: вул. Григорія Сковороди, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут патології хребта та суглобів імені професора М. І. Ситенка Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02012214

Місцезнаходження: вул. Григорія Сковороди, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.40.07

Тема дисертації:

1. Хірургічне лікування вродженого кіфозу в дітей.
2. Surgical treatment of congenital kyphosis in children.

Реферат:

1. Серед усіх деформацій хребта у дітей саме вроджений кіфоз при прогресуванні або несвоєчасному лікуванні найчастіше призводить до виникнення неврологічного дефіциту. Одне з найбільш актуальних питань у сучасній хірургії деформацій хребта дитячого віку є вибір оптимальної тактики хірургічного лікування, яка дозволить досягнути значної корекції деформації, при цьому зменшити ризики інтра- та післяопераційних ускладнень. Для визначення сучасних тенденцій у лікуванні вродженого кіфозу був проведений системний огляд літературних джерел. Серед 823 знайдених робіт, 34 відповідали критеріям включення, носили ретроспективний характер і мали 3 та 4 рівні доказовості. Більшість хворих були прооперовані за допомогою вертебретомій та коригуючих остеотомій. Найчастіше автори наукових публікацій використовували задню вертебретомію. З 613 хворих, яким були проведені вертебретомії, 546 пацієнтам були проведені операції виключно із заднього доступу (89%). Комбінованого доступу був

проведений 59 (10%) хворим. Кількість хворих з неврологічними розладами після задньої вертебротомії міг доходити до 25%. Коригуючі остеотомії хребта були виконані 359 хворим. При порівняльному аналізі результатів корекції локального кіфозу, було встановлено, що ступінь корекції після проведення остеотомій та вертебротомій майже однакова. При цьому відсоток неврологічного дефіциту після остеотомій хребта був втричі менший, ніж при задній вертебротомії. Слід відмітити, що час операції і об'єм крововтрати також був нижчим у хворих, яким проводились різні види коригуючих остеотомій хребта. Не дивлячись на те, що загальна кількість вертебротомій у проаналізованих роботах більша ніж кількість остеотомій, за останні 5 років автори частіше почали використовувати саме остеотомії хребта. З 2020 по 2025 рік було виконано 67 вертебротомій (23%) хворим з вродженим кіфозом і 219 остеотомій (77%). При аналізі віддалених результатів хірургічного лікування вродженого кіфозу за даними літератури найчастішою проблемою були механічні ускладнення, пов'язані з нестабільністю металоконструкції, основних причинами, яких були: відсутність формування кісткового блоку на рівні проведення вертебротомій або коригуючих остеотомій, виконання операцій у ранньому віці та неадекватний вибір протяжності фіксації хребта. Серед літературних джерел ми не знайшли робіт, де б проводились експериментальні дослідження біомеханічних властивостей металоконструкцій при проведенні різних типів фіксації хребта з вродженим кіфозом. Було встановлено, що максимальні напруження в металоконструкції при виконанні остеотомії розташовані в місці клиноподібної резекції напівхребця. Використання додаткових фіксуючих кісткових трансплантатів призводить до суттєвого зниження рівня напруженого стану в стрижнях фіксуючої конструкції, проте ніяк не впливає на моделі де остеотомія поєднувалась з використанням ковзаючих стрижнів або при проведенні резекції хребця з використанням міжтілового кейджа. Також встановлено, що проведення парціальної резекції тіла хребця з кістковою пластикою має у 1,4 рази вище навантаження на металоконструкцію при незрілому передньому кістковому блоці, ніж у моделі зі сформованих переднім міжтіловим спондилодезом. Враховуючи проведені нами експериментальне дослідження напружено-деформованого стану системи «хребет-імплантат» з різними типами фіксації хребта при коригуючих операціях, а також аналіз літературних джерел, ретроспективний аналіз історій хвороб пацієнтів з вродженим кіфозом, де ретельно були проаналізовані чинники, які призвели до ускладнень та повторних операцій, нами були виявлені недоліки сучасних методів хірургічних втручань, що в свою чергу дало можливість розробити спосіб хірургічного лікування вродженого кіфозу шляхом удосконалення загальноприйнятої технології клиноподібної коригуючої остеотомії та за допомогою додавання кісткових трансплантатів зменшити ризик виникнення ускладнень пов'язаних з нестабільністю металоконструкції.

2. Among all spinal deformities in children, congenital kyphosis, when progressing or not treated in time, most often leads to neurological deficits. One of the most pressing issues in modern surgery for spinal deformities in children is the choice of the optimal surgical treatment tactics that will allow achieving significant correction of the deformity, while reducing the risks of intra- and postoperative complications. A systematic review of the literature was conducted to determine current trends in the treatment of congenital kyphosis. Of the 823 studies found, 34 met the inclusion criteria, were retrospective in nature, and had levels of evidence of 3 and 4. Most patients were operated on using vertebrectomies and corrective osteotomies. Most often, authors of scientific publications used posterior vertebrectomy. Of the 613 patients who underwent vertebrectomies, 546 patients were operated on exclusively through the posterior approach (89%). Combined approach was performed in 59 (10%) patients. The number of patients with neurological disorders after posterior vertebrectomy could reach 25%. Corrective osteotomies of the spine were performed in 359 patients. In a comparative analysis of the results of local kyphosis correction, it was found that the degree of correction after osteotomies and vertebrectomies was almost the same. At the same time, the percentage of neurological deficit after spinal osteotomies was three times lower than with posterior vertebrectomy. It should be noted that the operation time and the volume of blood loss were also lower in patients who underwent different types of corrective spinal osteotomies. Despite the fact that the total number of vertebrectomies in the analyzed works is greater than the number of osteotomies, over the past 5 years, authors have increasingly begun to use spinal osteotomies. From 2020 to 2025, 67 vertebrectomies (23%) were performed in patients with congenital kyphosis and 219 osteotomies (77%). When analyzing the long-

term results of surgical treatment of congenital kyphosis, according to the literature, the most common problem was mechanical complications associated with the instability of the metal structure, the main reasons for which were: lack of bone block formation at the level of vertebrectomies or corrective osteotomies, performing operations at an early age, and inadequate selection of the length of spinal fixation. Among the literature sources, we did not find any works that conducted experimental studies of the biomechanical properties of metal structures during various types of spinal fixation with congenital kyphosis. It was found that the maximum stresses in the metal structure during osteotomy are located at the site of wedge-shaped resection of the hemivertebra. The use of additional fixing bone grafts leads to a significant decrease in the level of stress in the rods of the fixing structure, but does not affect the models where osteotomy was combined with the use of sliding rods or when performing vertebral resection using an interbody cage. It was also found that partial resection of the vertebral body with bone grafting has a 1,4 times higher load on the metal structure with an immature anterior bone block than in a model with formed anterior interbody fusion. Taking into account our experimental study of the stressed-deformed state of the "spine-implant" system with different types of spinal fixation during corrective operations, as well as the analysis of literary sources, retrospective analysis of case histories of patients with congenital kyphosis, where the factors that led to complications and repeated operations were carefully analyzed, we identified the shortcomings of modern methods of surgical interventions, which in turn made it possible to develop a method of surgical treatment of congenital kyphosis by improving the generally accepted technology of wedge-shaped corrective osteotomy and by adding bone grafts, reduce the risk of complications associated with instability of the metal structure.

Державний реєстраційний номер ДіР: 0115U003026

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Мезенцев А.О., Петренко Д.Є., Демченко Д.О., Дуплій Д.Р. Об'ємні співвідношення хребтового каналу та його вмісту у хворих з уродженим кіфозом. Ортопедія, травматологія и протезирование. - 2016.-№3.- С.22-27. <https://otr-journal.com.ua/article/view/78159>
- 2. Мезенцев А.О., Петренко Д.Є., Демченко Д.О. Хірургічне лікування уродженого кіфозу. Ортопедія, травматологія и протезирование. - 2016.-№4.-С.22-27. <https://otr-journal.com.ua/article/view/89524>
- 3. Мезенцев А.О., Петренко Д.Є., Демченко Д.О., Дуплій Д.Р. Порівняльний аналіз показників інтраопераційного моніторингу спинного мозку у хворих з уродженим кіфозом і травматичним ушкодженнями хребта. Експериментальна і клінічна медицина-2017.-№1.-С.109-113. <https://ecm.knmu.edu.ua/article/view/576>
- 4. Мезенцев А.О., Петренко Д.Є., Демченко Д.О., Ярьсько О.В. Дослідження напружено-деформованого стану системи «хребет-імплантат» при різних типах фіксації хребта після резекції напівхребця. Літопис травматології та ортопедії-2018.-№1-2.-С.38-43. https://drive.google.com/file/d/1MhbIBUDGQvk7treogciIPt7aGKH_U6yQ/view
- 5. Мезенцев А.О., Петренко Д.Є., Демченко Д.О. Ретроспективний аналіз ускладнень після хірургічного лікування уродженого кіфозу у дітей. Ортопедія, травматологія та протезування -2018.-№3.-С.39-45. <https://otr-journal.com.ua/article/view/143547>
- 6. Мезенцев А.О., Петренко Д.Є., Демченко Д.О. Хірургічна корекція вродженого кіфозу у дітей. Клінічний випадок. Хірургія дитячого віку (Україна) №1(78)/2023, с. 135-139. <https://med-expert.com.ua/journals/ua/publishing-activity-uk/hirurgiya-detskogo-vozhrosta-publishing-activity->

uk/hirurgija-ditjachogo-viku-ukraina-%e2%84%961-2023/#dfliр-df_35772/135/

- 7. Мезенцев А.О., Петренко Д.Є., Демченко Д.О. Аналіз результатів лікування грудного ідіопатичного сколіозу з кутом Cobb 80-100°. Хірургія дитячого віку (Україна) №2(79)/2023, с. 28-34. <https://med-expert.com.ua/journals/wp-content/uploads/2023/08/07-2.pdf>
- 8. Патент України на корисну модель №140267U. МПК А61В17/56. Спосіб хірургічного лікування вродженого кіфозу у дітей / Мезенцев А.О., Демченко Д.О., Петренко Д.Є. (Патентовласник: ДУ "Інститут патології хребта та суглобів імені професора М.І.Ситенка НАМН України"). Заявка № u201908148 вид 15.07.2019. Опубл. 10.02.2020, Бюл. №3.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПВ:

Винаходи, корисні моделі, промислові зразки

Патент України на корисну модель №140267U. МПК А61В17/56. Спосіб хірургічного лікування вродженого кіфозу у дітей / Мезенцев А.О., Демченко Д.О., Петренко Д.Є. (Патентовласник: ДУ "Інститут патології хребта та суглобів імені професора М.І.Ситенка НАМН України"). Заявка № u201908148 вид 15.07.2019. Опубл. 10.02.2020, Бюл. №3.

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0115U003026

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Мезенцев Андрій Олександрович
- Andriy O. Mezentsev

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.21

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Комунальний заклад "Дніпропетровський спеціалізований клінічний медичний центр матері та дитини ім. проф. М.Ф.Руднева" ДОР"

Код за ЄДРПОУ: 01985050

Місцезнаходження: проспект Пушкіна, 26, Дніпро, Дніпровський р-н., 49000, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Барков Олександр Олександрович
- Oleksandr O. Barkov

Кваліфікація: к. мед. н., 14.01.21

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація: ;<http://orcid.org/0000-0003-2161-416X>

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут патології хребта та суглобів імені професора М. І. Ситенка Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02012214

Місцезнаходження: вул. Григорія Сковороди, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Фіщенко Яків Віталійович

2. Yakiv V. Fishchenko

Кваліфікація: д. мед. н., професор, г.н.с, 14.01.21

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7446-0016

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут травматології та ортопедії Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02012007

Місцезнаходження: вул. Бульварно-Кудрявська, Київ, 01054, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Левицький Анатолій Феодосійович

2. Anatolii F. Levytskyi

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4440-2090

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Куценко Володимир Олександрович

2. Vladimir O. Kutzenko

Кваліфікація: д. мед. н., 14.01.21

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7924-6553

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут патології хребта та суглобів імені професора М. І. Ситенка Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02012214

Місцезнаходження: вул. Григорія Сковороди, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Попов Андрій Іванович

2. Andriy Popov

Кваліфікація: д. мед. н., пров.н.с., 14.01.21

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9006-7721

Додаткова інформація: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57215752233&eid=2-s2.0-85077322649> <https://orcid.org/0000-0002-9006-7721>

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут патології хребта та суглобів імені професора М. І. Ситенка Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02012214

Місцезнаходження: вул. Григорія Сковороди, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Федотова Інга Фридонівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Федотова Інга Фридонівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Стауде Володимир Анатолійович

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна